

Всеукраїнська громадська організація
«Консорціум закладів післядипломної освіти»
Національний університет біоресурсів
і природокористування

Національна академія статистики, обліку та аудиту
Миколаївський національний аграрний університет
Криворізький державний педагогічний університет
Комунальний вищий навчальний заклад
«Херсонська академія неперервної освіти»
Херсонської обласної ради

**ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА
У ВИМІРАХ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ:
РЕАЛІЇ Й ПЕРСПЕКТИВИ СУЧASНОЇ ОСВІТИ**

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної
онлайн-конференції

23 жовтня 2020 року

Рекомендовано до друку засіданням кафедри теорії й методики викладання навчальних дисциплін КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» (протокол № 7 від 21.12.2020 року)

Редакційна колегія:

Голова:

Жорова Ірина Ярославівна – доктор педагогічних наук, перший професор кафедри педагогіки й менеджменту освіти КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти».

Члени редакційної колегії:

Братаніч Борис Володимирович – доктор філософських наук, професор кафедри психології КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти»;

Коновал Олександр Андрійович – доктор педагогічних наук, професор Криворізького державного педагогічного університету;

Кохановська Олена Вікторівна – доктор педагогічних наук, доцент кафедри теорії й методики викладання навчальних дисциплін

Осипова Наталія Володимирівна – кандидат технічних наук, доцент, старший викладач кафедри теорії й методики викладання навчальних

дисциплін КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»;

Самойленко Олександр Миколайович – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри інформаційних систем і технологій Національного університету біоресурсів і природокористування;

Юзашева Галина Сергіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії й методики викладання навчальних дисциплін

КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти».

П 79 **Педагогіка партнерства у вимірах професійної майстерності: реалії й перспективи сучасної освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (23 жовтня 2020 року, м. Херсон) / за ред. Юзашевої Г. С. Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2020. 345 с.**

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції «Педагогіка партнерства у вимірах професійної майстерності: реалії й перспективи сучасної освіти». У працях авторів розглянуто низка питань педагогіки партнерства пов'язаних з управлінням мережевого освітнього простору, створенням середовища інклюзивної освіти, партнерські стосунки в умовах Нової української школи, роль батьків в освітньому процесі. можна знайти питання практичного спрямування: формування у вчителів компетенцій із домедичної допомоги як чинник професійного розвитку. реалізація принципів педагогіки партнерства у школах Нідерландії, шляхи удосконалення сучасного уроку.

Матеріали конференції можуть бути корисні для магістрантів, аспірантів, докторантів, науковців, вчителів, методистів, студентів у дослідницькій, навчально-методичній та практичній роботі.

УДК 37.091.12

Відповідальність за точність викладених у публікаціях фактів несуть автори.

Зміст

Авраменко В. В. Стратегії формування підприємницької компетентності учнівської молоді в країнах Європейського Союзу	6
Антипенко Т. А., Павлик Ю. О. Використання інформаційних технологій на уроках хімії та біології у навчанні осіб з особливими потребами.....	12
Барнаш А. І. Іноваційний освітній простір як інструмент реалізації педагогіки партнерства.....	18
Біла Л. В. Аналіз міжнародного порівняльного дослідження якості освіти PISA-2018.....	24
Білецька Л. П. Розвиток партнерства в умовах Нової української школи ..	31
Бойцов Ж. В. Вплив неформальної та інформальної освіти на професійний розвиток сучасного вчителя початкових класів	34
Борисенко Т. Г. Інноваційний освітній простір екологічного виховання учнів у рамках «Школа сприяння здоров'ю» як інструмент реалізації педагогіки партнерства.....	39
Братаніч Б. В., Струкова Т. А. Соціальний інтелект та спільна партнерська діяльність у педагогіці партнерства дошкільників.....	48
Гаврилюк Г. М. Вектори професійного розвитку педагогічних працівників у вимірі Нової української школи	54
Галкун Ю. І., Корній О. В. Партерство і наступність при вивченні термодинаміки в школах і технічних коледжах	59
Горобцова Т. В., Горобцов В. А. Вплив методики викладання фізики Н. А. Бабаєвої на виникнення партнерських відносин між вчителями шкіл та технічних коледжів	64
Гречко В. В. Педагогіка партнерства у вимірах професійної майстерності: реалії й перспективи сучасної освіти	68
Данілушкин В. В. До питання педагогічного партнерства у векторі технологічної освіти.....	72
Доброгорський О. В., Дуднік В. С., Тухтарова Т. К. Управління мережевим освітнім простором як ресурс педагогіки партнерства	76
Демарацька С. І. Трвз як інструмент розвитку критичного мислення на уроках хімії	82
Доценко Г. Ф. Актуальність застосування принципів педагогіки партнерства при проведенні освітнього процесу в умовах дистанційного навчання	88
Доценко Н. А. Методика створення посібників з інтерактивними елементами для вивчення загальнотехнічних дисциплін в умовах інформаційно-освітнього середовища	90
Жеров А. Г. Фактори впливу на соціально-психологічний клімат педагогічного колективу	94
Калабурдин О. О. Шкільне соціальне підприємництво як складова сучасної трудової підготовки здобувачів освіти	98
Клименко О. В. Дистанційне та змішане навчання як технологія змін і трансформації освіти	103
Колобова А. М. Інформаційно-комунікаційні технології як інструмент формування освітнього середовища партнерства на уроках біології та хімії	108
Колодій Л. В. Педагогіка партнерства як інструмент взаємодії з батьками	114
Коломієць А. В. Педагогічне партнерство вчителів і батьків, як основа певної особистості в сучасному соціумі, або навіщо батькам ходити до школи	120
Конінарець Т. В. Діалог як ознака партнерства в умовах сучасної освіти	124

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА У ВИМІРАХ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ: РЕАЛІЇ Й ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	
Кравченко Ю. Д. Використання ментальних карт на уроках біології та хімії як особливий елемент логічно-креативного мислення.....	130
Кузьмич В. І., Кузьмич Л. В. Формування поняття кута засобами метричної геометрії.....	136
Куций А. М., Лаврова Л. В., Савченко В. А. Кооперативне навчання як складова педагогіки партнерства.....	140
Кучеренко А. А. Упровадження педагогіки партнерства під час навчання історії.....	146
Кучерявенко О. М. Формувальне оцінювання – шлях до розвитку творчих та успішних учнів в процесі трудового навчання	149
Кучів С. В. Оптимізація взаємодії вчителя та батьків на основі партнерського підходу	158
Ласька С. С. Формування і розвиток інформаційних компетентностей на уроках біології як основа продуктивного навчання учнів.....	164
Левченко О. В. Створення інклюзивного освітнього середовища на уроках інформатики на засадах педагогіки партнерства.....	168
Маркова Е. Ю., Стрельцова Н. В. Використання фасилітаційного підходу у навчальному процесі	174
Мироненкова О. А. Компетентніса складова професійного зростання педагога, як модератора партнерської взаємодії учасників освітнього процесу	177
Моць О. Ю. Шляхи удосконалення сучасного уроку історії в контексті педагогіки партнерства	180
Нелепенко Т. П. Педагогіка партнерства як продуктивна форма взаємодії вчителя й учня	185
Никитенкова О. І. Формування здоров'язбережувальної учнівської компетенції при вивченні хімії в умовах запровадження педагогіки партнерства	190
Однолько Н. В. Реалізація педагогіки партнерства на уроках біології	200
Онопрієнко І. П. Педагогіка партнерства: виклики сьогодення	206
Падалка І. Б., Чепурна Н. М. Педагогіка партнерства в реалізації інтегрованого підходу при вивченні природничих дисциплін.....	212
Перегняк Г. Є., Перегняк О. А., Савченко І. О. Використання цифрових активностей Desmos під час викладання курсу математики в 5-9 класах.....	219
Письменна О. І. Через математику до життєвих вершин!	223
Плотнікова О. Л. Використання технології модульно-розвивального навчання як ефективного засобу в системі STEM-освіти	228
Побива Т. І. Застосування цифрових технологій на уроках математики в початковій школі в межах реалізації партнерського підходу	232
Подшивалова І. І. Створення середовища партнерства на уроках освітньої галузі «Суспільствознавство»	238
Поливач О. А., Худенко О. М. Урок зарубіжної літератури в інклюзивному класі: педагогіка партнерства в дії.....	245
Ратушняк Г. Ю. Вивчення принципів інформаційної безпеки – необхідна складова сучасної освіти	250
Рубан Н. С. Реалізація наскрізних змістових ліній на уроках математики	255
Самойленко О. М., Бацуроцька І. В. Освіта протягом життя: педагогічні аспекти та сучасні потреби	259
Санькова Ю. А., Кардава К. С. Бінарні заняття як один із методів розвитку міждисциплінарних зв'язків.....	262

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА У ВИМІРАХ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ: РЕАЛІЇ Й ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	
Синевенко В. М. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з математики як об'єктивна категорія	268
Судаковська Н. В. Педагог в інклюзивному просторі: крокуючи до фахової самореалізації	277
Тимошук В. В. Реалізація принципів педагогики партнерства у школі. Голландський досвід. Перспективи використання голандського досвіду для НУШ	282
Ткаченко М. Г. Взаємодія вчителів, батьків на шляху формування в учині готовності до самореалізації	286
Філончук З. В. Коучинговий підхід у діяльності вчителя Нової української школи	290
Харченко Н. Б. Формування у вчителів компетенцій із домедичної допомоги як чинник професійного розвитку	296
Чумак Л. В. Характерні особливості суб'єктів освіти в контексті теорії поколінь	300
Шамбір Н. В., Потук О. І. Педагогіка партнерства як чинник формування ефективної взаємодії учасників освітнього процесу	305
Шестакова Г. О. Інформальна освіта учителя англійської мови як засіб підвищення кваліфікації у сучасних умовах	313
Шнуropat A. B., Дишилик B. M. Рівень розвитку життєвих навичок учасників закладів середньої освіти	321
Штельмах Л. М. Педагогіка партнерства як чинник формування ефективної взаємодії учасників освітнього процесу на уроках хімії та біології в умовах НУШ	324
Штрахова Т. О. Використання VR-контенту на уроках географії	330
Юзбашева Г. С., Коромислова А. Г. Формування цифрового освітнього середовища при викладанні природничих дисциплін у закладах загальної середньої освіти	334
Відомості про авторів	340

Тому інформальна освіта 1) освіта самостійного навчання, яка характеризується більшою мірою автономії та незалежності дорослого від зовнішніх дій (як несприятливих, так і сприятливих), 2) гнучка у проявах (за часом, методами та методами, змістом навчання). Найбільш доцільна інформальна освіта є тоді, коли дорослий виявив засікавленість і відповідальність у навчанні, коли прована навчання не така складна. Для успішного самонавчання потрібне забезпечення багатьох умов: наявність достатньо джерел і засобів навчання, володіння навичками організації навчальної діяльності дорослими, кваліфікована допомога у навчанні тощо. Різні курси, гуртки за інтересами, заняття в громадських об'єднаннях із метою збагачення знань також є видами інформальної освіти. Навчання через відвідування культурних видовищних установ, самонавчання також належить до інформальної освіти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Горшкова В. В. (2014). Взаимодействие формального, неформального и информального образования как современное направление развития человека. Концепт: научно-методический электронный журнал: Современные научные исследования: актуальные темы концепции, 26, 176–180 (Horshkova, V. V. (2014). Interaction formal, non-formal and informal education as a modern direction of human development. Concept: scientific and methodological electronic journal: Modern research: current theories and concepts, 26, 176–180).
2. Лазоренко О. Неформальна освіта дорослих в Україні у проектних розвідках. URL: <http://eastbook.eu/ua/2013/02/countryua/neformalna-osvita-doroslykh-v-ukraini/19/02/2013>. (дата звернення 20.02.2019) Lazorenko, O. (2013). Neformalna osvita doroslykh v Ukrayini u proektnykh rozvidkakh. [Non-formal adult education in Ukraine in the project exploration]. Retrieved from <http://eastbook.eu/ua/2013/02/countryua/neformalnaosvitadorosluhyukraine/19/02/2013>.
3. Непрерывное образование взрослых: социокультурные аспекты. Сборник научных статей. СПб.: УРАО ИОВ, 2010. 400 с. Взаємовідношення osvita doroslykh: sotsiokulturni aspekty: Zbirnyk naukovykh statей [Continuing Adult Education: Socio-Cultural Aspects: A Collection of Scientific Articles.] (2010). SPb : URAO IVV. ВІЧНИК № 1 (157) 199.
4. Про освіту. Закон України. (Law of Ukraine «On Education») (2017). Retrieved from: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
5. A Memorandum on Lifelong Learning. Brussels. Retrieved from: http://arhiv.acs.si/dokumenti/Memorandum_on_Lifelong_Learning.pdf.
6. Pathways 2.0 towards recognition of non-formal learning/education and of youth work in Europe. Retrieved from: http://pjpeu.eur.eu/documents/1017993/2361095/Pathways_II_towards_recognition_of_non-formal_learning_Jan_2011.pdf/6af26afb-daff-4543-9253-da26460f8908 36. Smith, L. Recognizing non-formal and informal learning. Participants insights and perspectives. Retrieved from: http://vuir.vu.edu.au/1968/1/Recognising_nonformal_and_informal_learning.pdf.
7. Hart J. You can't manage informal learning – only the use of informal media. Retrieved from: <http://www.c4lpt.co.uk/blog/2011/10/28/you-can-t-manage-informal-learning-only-use-of-informal-media/>.

Шкурапат А. В., Дишилик В. М.*

РІВЕНЬ РОЗВИТКУ ЖИТТЕВИХ НАВИЧОК УЧНІВ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Останнім часом в Україні спостерігається загострення проблеми стану здоров'я населення. Так, за статистичними даними, кожна третя дитина, що поступає до першого класу має відхилення у стані здоров'я. До настання підліткового віку таких дітей стає вже близько 42 % [3; 6]. Причин втрати здоров'я багато. Основні з них – це соціально-економічна ситуація у суспільстві, екологічний стан навколошнього середовища, санітарно-гігієнічні умови проживання, інтенсифікація навчального процесу [2; 7]. Це все призводить до нарощання рівня стресу в організмі, напруження адаптаційних механізмів, зменшення опірності організму різноманітним чинникам оточуючого середовища.

Формування здорового способу життя школяра багато у чому залежить від особливостей навчально-виховного процесу. Тому завдання школи – не тільки дати суму знань, а й навчити використовувати ці знання на практиці, змінювати свою поведінку та створювати безпечне й комфортне середовище для себе і оточуючих. Процес навчання повинен формувати за допомогою педагогічних методів поведінку дітей через розвиток життєвих навичок, які будуть сприяти здоров'ю та гармонійному розвитку учня. Освітній процес у школі повинен бути спрямований на передачу знань про здоров'я, розуміння його чинників, способи його збереження та зміцнення, тобто формувати культуру здорового способу життя. Для цього необхідний розвиток установок і навичок використання цих знань у повсякденному житті. Стан свого власного здоров'я багато у чому залежить від успішної адаптації індивіда у соціумі, тобто від групи певних психосоціальних вмінь, навичок ефективного спілкування, критично мислити, будувати здорові відносини, ставити життєві цілі та керувати власним життям. Реалізація цих складових культури здорового способу життя можливо через набуття життєвих навичок [2-4].

Під життєвими навичками мають на увазі певні соціальні та психічні компетентності, набуття яких дозволить людині знаходитися у гармонійних відношеннях зі своїм внутрішнім світом, будувати відповідні стосунки із соціумом. ВОЗ надає наступне визначення поняття «життєві навички»: «це здатність до адаптації, позитивної поведінки та подоланню труднощів щоденного життя» [6].

Єдиної класифікації життєвих навичок не існує. В українській педагогіці прийнято життєві навички розділяти на три групи [5]. До першої групи відносяться життєві навички, що сприяють розвитку фізичного здоров'я. Це навички раціонального харчування, дотримання оптимального режиму

* Шкурапат А. В., Дишилик В. М.

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА У ВИМІРАХ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ: РЕАЛІЇ Й ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ
фізичній активності, планування часу роботи та відпочинку, санітарно-гігієнічні навички. До другої групи відносять життєві навички, що сприяють соціальному здоров'ю. Це навички ефективного спілкування, вміння вирішувати конфлікти, співчуття, взаємодії під час діяльності та дії в умовах тиску. До третьої групи відносяться життєві навички, що сприяють психічному здоров'ю. Це навички самоконтролю, самоусвідомлення, самооцінки, аналізу проблеми, мотивації успіху, прогнозування результату власної діяльності, визначення життєвих цілей.

Розвиток навичок ефективного спілкування, приймання рішень та моделювання наслідків своїх дій можливо за умови використання освітніх технологій, які не просто передають готову інформацію учням (абстрактну та відірвану від їхнього життєвого досвіду), а змушують активізуватися учнів, самим шукати інформацію та використовувати її у власному житті.

Освітній процес у школі спрямований не тільки на те, щоб дати учням знання з певного предмету, а й має соціальну функцію, що спрямована на формування гармонійної особистості [6]. Досвід передових країн показує, що освіта повинна формувати всебічно розвинену особистість шляхом набуття життєвих навичок [4]. Набуття цих навичок сприяє захисту молоді від загроз для власного здоров'я, формуванню здорового способу життя, сприйманню позитивних моделей поведінки, побудові нормальних взаємовідносин із оточуючими тощо.

Численні вчені [1; 3] висловлюють думку, що вагомим складником високоякісної освіти є навчання, що базується на формуванні життєвих навичок, оскільки такий підхід є продуктом поєднання практичного досвіду та педагогічної науки. Методика набуття життєвих навичок спрямована на профілактику певних поведінкових ризиків та проблем, наприклад, протистояти насилию, пропозиціям вжити алкоголь, наркотичні речовини, цигарки, тобто формуванню «поведінкового» імунітету.

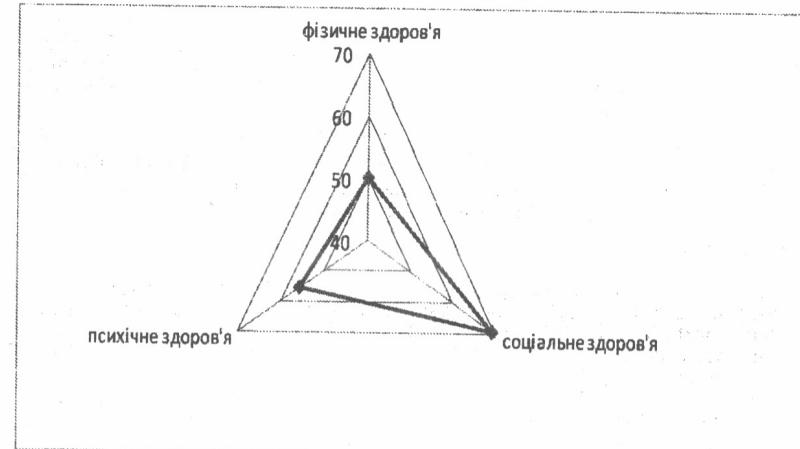
Вагомою перевагою методики розвитку життєвих навичок порівняно із традиційною методикою навчання, що спрямована на простий збір інформації, є гармонійне поєднання таких компонентів, як знання та інформація, оцінка та цінності, життєві навички, що призводить до формування поведінки, оптимальної для даної ситуації.

Метою нашого дослідження є рівень розвитку життєвих навичок у школярів 12-14 років.

Нами було проведено анкетування учнів 7-9 класів (12-14 років) Херсонської багатопрофільної гімназії №20 імені Бориса Лавреньова на виявлення окремих життєвих навичок. Загалом у опитування взяли участь 46 учнів. Анкета містила 10 ситуаційних задач, що стосувалися життєвих навичок, які сприяють фізичному, соціальному та психічному здоров'ю (4 ситуаційних задачі – на виявлення життєвих навичок, що

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА У ВИМІРАХ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ: РЕАЛІЇ Й ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ
сприяють фізичному здоров'ю, 4 ситуаційних задачі – на виявлення життєвих навичок, що сприяють соціальному здоров'ю та 2 ситуаційних задачі – на виявлення життєвих навичок, що сприяють психічному здоров'ю).

Серед опитаних учнів 50 % продемонстрували наявність життєвих навичок, що сприяють фізичному здоров'ю (рис. 1). У інших 50 % виникли складнощі з обранням правильної стратегії поведінки у пропонованій ситуації.

Рис. 1. Розвиток життєвих навичок у опитаних учнів 7-9 класів.

Наявність життєвих навичок, що сприяють соціальному здоров'ю продемонстрували 69,25 % опитаних дітей. При цьому переважна більшість опитуваних (96,2 %) зголосилася з тим, що інша людина може мати власні погляди і переконання, і не треба її переконувати. Але лише 30,8 % дітей погодилася з тим, що треба звертати увагу на критичні зауваження, які спрямовані у їхній бік, а не реагувати на них агресивно чи ігнорувати.

Продемонстрували наявність життєвих навичок, спрямованих на розвиток психічного здоров'я 55,75 % опитаних учнів. Серед учнів виникли складнощі із проведення зв'язків між психічним станом та фізичним здоров'ям (тобто вплив тривожних станів на власне самопочуття, зв'язок із набором зайвої ваги тощо). Також викликало складнощі у майже половини учнів формування власної життєвої мети.

Отже, більшість опитаних учнів мали сформовані життєві навички, що сприяють соціальному здоров'ю, хоча їх кількість була меншою 70%. Найменшу обізнаність показали учні у життєвих навичках, що сприяють фізичному здоров'ю.

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА У ВИМІРАХ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ: РЕАЛІЙ ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

На нашу думку, недостатній розвиток життєвих навичок у учнів пов'язаний насамперед із неповним розумінням здоров'я зберігаючої компетентності у вчителів, відсутності знань ефективних освітніх технологій формування життєвих навичок та відсутності у школі середовища, що сприяє формуванню здорового способу життя.

1. Набуття здоров'я зберігаючої компетентності можливо через розвиток життєвих навичок як основу здорового способу життя.

2. Виявлено, що більшість опитаних учнів мали сформовані життєві навички, що сприяють соціальному здоров'ю, найменшу обізнаність показали учні у життєвих навичках, що сприяють фізичному здоров'ю.

3. Недостатній рівень сформованості життєвих навичок може бути наслідком неповного розуміння здоров'я зберігаючої компетентності у вчителів, відсутності знань ефективних освітніх технологій формування життєвих навичок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Yusuf S., Joseph P., Rangarajan S., Islam, S. Mente, A. Hystad, P., ... and AlHabib K. F. (2020). Modifiable risk factors, cardiovascular disease, and mortality in 155 722 individuals from 21 high-income, middle-income, and low-income countries (PURE): a prospective cohort study. *The Lancet*, 395(10226), 795-808.
2. Ермакова І.Г. (2005) Життєва компетентність особистості: від теорії до практики. Науково-методичний посібник. Запоріжжя. Центріон.
3. Зуб К. В., Лях Т. Л., Мельник Л. А. та ін. (2016) Будуємо майбутнє разом: програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді. Навчально-методичний посібник. Київ. ТОВ «Видавництво АВД плюс», 2016. – 276 с.
4. Козак І. О. (2005) Формування навичок здорового способу життя при викладанні біології в загальноосвітніх навчальних закладах. Полтава. ПОІППО (72).
5. Методичні рекомендації щодо вивчення предмета «Основи здоров'я» у 2009/10 навчальному році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua/education/average/met_rek/osnovy_zdorovuya.doc
6. Сливка, Я. (2011). Формування життєвих навичок школярів як елемент високоякісної фізкультурної освіти. *Young Sport Science of Ukraine* (№4), 145-148.
7. Шкурапат А. В., and Гасюк О. М. (2018). Ефективність віртуальних лабораторних практикумів з фізіології людини і тварин у структурі підготовки фахівця-біолога. *Інформаційні технології в освіті*, (1), С. 62-70.

Штельмах Л. М.*

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА УРОКАХ ХІМІЇ ТА БІОЛОГІЇ В УМОВАХ НУШ

Новий вектор освітніх можливостей тісно пов'язаний з Концептуальними зasadами реформування середньої освіти

* Штельмах Л. М.

324 ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЯ

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА У ВИМІРАХ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ: РЕАЛІЙ ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

«Нова українська школа» [6] й має спрямування на активне впровадження в освітній процес педагогіки партнерства як одного із основних факторів ефективної синергії його учасників. Висуваються нові вимоги до «сучасної людини», яка повинна бути активною, цілеспрямованою, креативною, обізнаною, толерантною та мати низку вмінь щодо пошуку та обробки інформації. Тому, відповідно, це вимагає впровадження нового механізму щодо функціонування «української школи» [4, с. 83].

Згідно концепції «Нова українська школа» [6], освітні заклади працюють на засадах «педагогіки партнерства», що спрямована на вирішення вище вказаних питань.

Корінна Л. В. зазначає, що виклики сучасності стимулюють до формування у закладі освіти організаційно-педагогічних умов плідної співпраці педагогів, учнів, батьківської громадськості, соціальних інститутів, закладів освіти та наукових установ з метою створення інноваційного розвивального середовища – « поля креативності», яке спонукає, мотиває, організовує та спрямовує їх до творчої діяльності в ім'я спільнної мети – формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільства [2].

Аналіз наукової літератури щодо реформування освітньої системи в Україні свідчить, що основними джерелами осмислення означененої проблеми є: стратегічні пріоритети розвитку української школи в умовах реформування освіти (О. Вознюк, О. Дубасенюк, В. Кремень, О. Ляшенко, В. Огнєв'юк, Л. Онищук, О. Савченко, В. Сидоренко, С. Сисоєва, Л. Хоружа та ін.); педагогіки партнерства (співробітництва) та шляхи її реалізації у Новій українській школі (О. Вознюк, С. Довbenko, В. Желанова, В. Кириченко, О. Ліннік, Л. Любар, С. Савченко, В. Хрипун та ін.).

Метою статті є обґрунтування необхідності застосування педагогіки партнерства як чинника формування ефективної взаємодії учасників освітнього процесу на уроках хімії та біології в умовах НУШ.

Педагогіка партнерства – це ключовий компонент формули НУШ, в основі якого спілкування, взаємодія та співпраця між вчителем, учнем та батьками. Учні, батьки та вчителі, об'єднані спільними прагненнями, є добровільними та зацікавленими «спільніками», рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат.

Доречними є слова міністра освіти Лілії Гриневич: «Педагогіка партнерства – буде однією з основ школи, заснованої на взаємній повазі до особистості, праві вибору і відповідальності за прийняті рішення – це один із принципів НУШ – освітній контент на основі компетентностей» [7, с. 9].

Савченко С. у своїй доповіді «Педагогіка партнерства у проекті Концепції «Нової української школи» наголошує на

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЯ 325